

АКАТИСТ светом апостолу и еванђелисту ЈОВАНУ БОГОСЛОВУ
празнује се 08. маја (21. маја)

Кондак 1.

Изабрани од рибарских мрежа на проповедање Еванђеља, и од ловљења риба на ловљење људи за светлост истинског богопознања, о велики апостоле, учениче, пријатељу и љубимче Христов, моли јединог истинитог Човекољупца, кога си серафимском љубављу заволео, да се смилује на нас који иштемо твоје посредовање код Њега и који ти кличемо:

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Икос 1.

Творца Анђелских Сила и сваке твари, Владара и Господа, који је примио на себе тело наше и јавио се на земљи спасења нашег ради, угледавши где ходи покрај Мора Галилејског и позива у звање апостолства тебе и твога брата, Јоване Блажени, ти остави мреже рибарске и оца свога у лађи, и од тада си непоколебљиво ишао за Спаситељем. Тога ради кличем ти овако:

Радуј се, јер си из љубави према Христу оца по телу оставио!

Радуј се, јер си Христом Оца небеског нашао!

Радуј се, јер си свет и све његове чари презрео!

Радуј се, јер си небеска блага у накнаду добио!

Радуј се, јер си тело духу потпуно потчинио!

Радуј се, јер си дух свој преслатком учитељу твојем Исусу покорио!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 2.

Видећи беспрекорну чистоту срца твога, неукаљану телесним сластима, Христос Господ нађе да си достојан созерцања тајанствених откривења, помоћу којих понирући у дубину богословља, ти ћеш моћи проповедати богословље да сав свет чује. Ради тога назва те сином грома који Му кличе: Алилуја!

Икос 2.

Обасјавајући душу своју духом истинског богопознања, ходио си за благим Учитељем твојим учећи се премудрости што излажаше из уста Његових, и због савршене безазлености твоје и девственичког целомудрија заволе те Христос Господ. Стога чуј нас који те славимо:

Радуј се, безазлености љубитељу!

Радуј се, девствености и чистоте чувару!

Радуј се, божанске љубави учитељу!

Радуј се, добрих нарави васпитачу!

Радуј се, смиреноумља огледало!

Радуј се, божанске благодати светило!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 3.

Силу Божанства Христова, сакривену под облаком немоћне природе људске, познао си очигледно, када Господ, васкрсавајући Јаирову кћер и потом преображавајући се на Тавору, удостоји једино тебе са друга два ученика да будете сведоци таквих преславних чудеса; и ти, познавши Христа, да је истинити Бог, из дубине срца свог ускликну Њему: Алилуја!

Икос 3.

Имајући велику слободу према Христу Сину Божјем који те љубљаше, ти се у току Тајне Вечере наслони на прси Његове; и када Господ претсказиваше о издајнику Свом, тада се ти једини усуди да упиташ ко је то. Тога ради ми ти кличемо:

Радуј се, љубљени Христов учениче!

Радуј се, присни Његов пријатељу!

Радуј се, јер си слободно на прсима Господњим отпочинуо!

Радуј се, јер си смело о тајни издајства запитао!

Радуј се, јер си ближи Христу од других ученика!

Радуј се, јер теби више него другим апостолима Христос божанске тајне откриваше!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 4.

Када олуја јарости и зверског беса тврдовратих и незахвалних Јевреја удари на Христа Сина Божија, тада сви ученици Његови, обузети страхом, побегоше; али ти, испуњен већом љубављу према Господу Христу него други, гледајући све муке Његове, остао си неотступно и до самог распећа, свим срцем састрадавајући Дјеви Мајци Божјој која је плакала и ридала, и дивећи се крајњем милосрђу и дуготрпљењу Божјем, клицао си Пострадаломе за род људски: Алилуја!

Икос 4.

Спаситељ света, viseћи на крсту прикован за грехе наше, и видевши тебе и Матер Своју где крај крста стојите, усини те Преблагословеној Дјеви Богородици, говорећи јој: "Жено, ето ти сина!" и теби затим: "ето ти матере!" А ми, достојно оцењујући такву част, указану теби, кличемо ти овако:

Радуј се, јер си се удостојио усиновљења Божјој Матери!

Радуј се, јер си се тиме, као неким духовним сродством, нарочито ородио са Христом!

Радуј се, јер си Матери Божјој на достојан начин послужио!

Радуј се, јер си је за све време живота њена на земљи издржавао!

Радуј се, јер си и при Успенију њеном пратио до гроба чесно и света тело њено!

Радуј се, јер си испред ковчега њеног ишао са блиставом граном, донесеном Архангелом Гаврилом!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 5.

Као боговођена звезда јавио си се у Асији, отишавши тамо, коцком одређен, ради проповедања речи Божје. Али пре тога Господ допусти да те прогута море; но благодат Божја, која је свагда била с тобом, сачува те жива у дубинама морским, и после четрдесет дана нареди валу морском да те избаци на обалу. Када то угледа твој ученик Прохор који је већ оплакивао смрт твоју, он громким гласом ускликну чудотворном Богу: Алилуја!

Икос 5.

Када житељи Ефеса видеше преславно чудо које ти учини васкрснувши младића Домна, умртвљеног демоном који је боравио у бањи, громко прославише силу Бога кога им ти проповедаше, и избавивши се од гадног идолослужења, клицаху теби овако:

Радуј се, истинитог Бога служитељу!

Радуј се, демона прогонитељу!

Радуј се, јер силом Христовом мртваце оживљујеш!

Радуј се, јер том истом силом ти живот и здравље повраћаш!

Радуј се, јер помрачене умом к светлости истине призиваш!

Радуј се, јер просвећујући правом вером ти ка врлини упућујеш!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 6.

Боравећи у Ефесу као богоносни проповедник речи Божје и ревнујући за распрострањење благодати еванђелске, ти си учење своје потврђивао чудесима страшним и тешко схватљивим: јер си једном молитвом срушио Артемидин храм, да би идолопоклоници, видевши то, познали Бога јединога, коме ми кличемо: Алилуја!

Икос 6.

Светлост вере Христове, коју си ти проповедао, већ блисташе у Ефесу пуним сјајем, када злочестиви Домицијан подиже гоњење на хришћане; тада и тебе, као ревносног исповедника имена Христова, посла епарх у Рим окована, где ти и претрпе страшна мучења. Њих ради ми те сусрећемо овим поздравима:

Радуј се, јер си ради исповедања Христа бијен!

Радуј се, јер ти испијена чаша смртоносног отрова ништа није нашкодила!

Радуј се, јер се у котлу кипећег уља ниси скувао!

Радуј се, јер си се у љутим мукама силом Христовом читав сачувао!

Радуј се, јер си ћесара који те је мучио надприродном неповређеношћу уплашио!

Радуј се, јер си том истом надприродном неповређеношћу уверио народ у величину Бога кога хришћани верују!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 7.

Када мучитељ виде да те ни најљуће муке, које он беше измислио, не могуше умртвити, он, сматрајући да си бесмртан, осуди тебе на прогонство на острво Патмос; а ти, потчињавајући се таком промислу Божјем, са захвалношћу си певао Богу који све на добро устројава: Алилуја!

Икос 7.

Нова чудеса ти показа идолопоклоницима, иштући да их обратиш спасоносној вери Христовој, када пловећи у прогонство своје, по заповести твојој море избаци живог на лађу младића који се беше утопио, бура престаде, вода се слана претвори у слатку, војник се исцели од чира у стомаку; и по доласку твом па Патмос, демон гаталачки би изгнан из Аполона. Тада сви који гледаху таква несхватљива збивања, долажаху к познању Триипостасног Бога, а ми те величамо овако:

Радуј се, јер мору и бури заповедаш!

Радуј се, јер сатанске духове из људи изгониш!

Радуј се, јер једном речју болести исцељујеш!

Радуј се, јер свима што су у невољама помоћ указујеш!

Радуј се, јер си младића од дављења у мору избавио!

Радуј се, јер си невернике у истинитој вери утврдио!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 8.

Необично беше жрецима Аполонова храма видети како ти дом његов, кога они безумници сматраху за бога, једном речју сруши на земљу; и они, чудећи се и уједно беснећи на такву дрскост твоју, одоше к врачу Кинопсу, ревном заштитнику демона, да одмазди за осрамоћење бога њиховог, а он, слеп душом, не знајући силу што је у теби, покуша да те утварама и разним привидима застраши, и да народ дигне против тебе; но потом он сам, бедник, уздајући се у своје чини, зарони у море, и тамо утону, јер демони беху немоћни да га спасу, пошто им ти забрани именом Исуса Христа Сина Божија; народ, сведок овога чуда, прослави Христа, запевавши: Алилуја!

Икос 8.

Свега себе напунивши божанском љубављу, сав си постао обиталиште Светога Духа; прорицао си будућност, говорио си о ономе што је далеко као о нечем блиском, исцељивао си болесне, жени царског намесника која је била у порођајним мукама олакшао си патње чим си ступио на праг дома њихова. Стога прими од нас грешних ове похвале:

Радуј се, благодати Божје боравиште!

Радуј се, Духа Светога обиталиште!

Радуј се, реко чудотворна, пуна лековите силе!

Радуј се, грме који бијеш стародревну змију и њене анђеле!

Радуј се, јер лукавство злог Сатане изобличаваш!

Радуј се, јер верне од његових замки заштићаваш!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 9.

Ревносно искорењујући свако безакоње међу људима, којима си био послан, ти једном речју разори Бахусово идолиште; Нукијана мага убедивши чудесима, ти од вука начини кротко

јагње и приведе Христовој вери; и изобличивши матер због безумне блудне похоте према сину, ти је обрати к покајању; и они, обративши се од греха ка спасењу, неућутно клицаху Богу: Алилуја!

Икос 9.

Красноречивост људске философије није у стању изразити, нити ум телеснога човека схватити оно што си нам ти објавио о беспочетном бићу Триипостасног Бога; јер слично Мојсију ти си у громовима и муњама на гори примио од Бога тајну богословља, и објавио си свету: да у почетку беше Логос, одискони нераздвојан од Оца, да је Он узрок свему што постоји, да је Он светлост живота коју тама обузети не може. Озаравани таквим блистањем светлости Божанске Истине, ми те почитујемо као тајника беспочетне Тројице, и славимо те као најсавршенијег богослова:

Радуј се , орле који си узлетео до самог пламеноликог престола Божјег!

Радуј се, трубо која си објавила свету предвечног и беспочетног Бога!

Радуј се, ти који нам недостижне тајне Божије откриваш!

Радуј се, ти који нам човечанство и Божанство Христово објашњаваш!

Радуј се, ти који нас љубави према Богу и ближњему учиш!

Радуј се, ти који нам за ту љубав присуство Божје обећаваш!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 10.

Желећи спасти душе људске, ти си свесрдно поучавао људе да верују у Христа Сина Божија, да имају савест чисту, и да љубе један другог, како би не само овде него и у насељима праведних усхићено певали свемогућем Богу: Алилуја!

Икос 10.

Видевши у откривењу горњи Јерусалим, ти си нам предао пророштво о ономе што већ јесте и што ће бити до краја света, казујући нам то тајанственим речима и препуштајући разумевање тога онима који имају божански ум. Дивећи се таквој премудрости, дарованој ти од Бога, ми те величамо овако:

Радуј се, јер си познањем Алфе и Омеге превазишао природу људску!

Радуј се, јер си постао обиталиште тајанстава, необухватних за ум људски!

Радуј се, јер си видео неисказана откривења Божја!

Радуј се, јер си их вернима предао!

Радуј се, јер си радости светих још у овом животу познао!

Радуј се, јер сада те радости у највишој мери несметано уживаш!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 11.

Благодарну жртву хвале принесе теби, свети апостоле Јоване, онај хришћанин који, пошто осиромаша и не имађаше чиме исплатити дуг својим повериоцима, паде у очајање и намераваше извршити самоубиство, али ти човекољубиви, желећи га избавити и од временске и од вечне смрти, крсним знаком претвори сено у злато и даде томе сиромасу, да тим златом и дугове врати повериоцима и дом свој прехрана, а да Богу, који му преко тебе учини добро, пева: Алилуја!

Икос 11.

Лучезарна душа твоја, достигавши у меру раста висине Христове и у човека савршена, осети да се приближило време неопходне промене човекове: да трулежно наследи обећану нетрулежност, и смртно обећану бесмртност. Тада ти нареди ученицима својим да те сахране жива; а кад сутрадан дођоше на гроб твој, и откопаше га, они у њему ништа не нађоше. Познавши у томе да промена твоја би извршена необичним људским смртним уснућем, они ти узнеше хвалу овако:

Радуј се, орле који обнови своју младост несметаним узлетом ка сунцу славе Божје!

Радуј се, јер си таквом променом превазишао све законе људске природе!

Радуј се, јер си по обећању благог Учитеља свог сео на један од дванаест престола!

Радуј се, јер твориш на њему суд и правду усред људи Божјих Израиља!

Радуј се, јер се ти сада наслађујеш гледајући лице оног преслатког Исуса, на чије си се прси наслонио пре Његова страдања и васкрсења!

Радуј се, јер нам ти од Његова милосрђа измољујеш сва блага!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 12.

Благодат би дана од Бога оном месту где тело твоје беше предато земљи, да на дан сахране твоје пушта ситан прах на исцељење болесника, показујући тим чудом како Бог прославља оне који Га љубе, да бисмо сви, гледајући ово, непрестано срцем и душом дању и ноћу клицали Њему: Алилуја!

Икос 12.

Хвалећи труде твоје у апостолству, и чудеса и исцељења која си изливао и изливаш благодаћу Духа Светога који у теби обитава, ми слаavimo Бога што нам је даровао таквог путовођу који нас води путем спасења и пун је сажаљења према ништавности нашој. Стога, свети апостоле, прими од нас овакве похвале:

Радуј се, свеодлични учениче Христов!

Радуј се, свеизврсни учитељу Цркве Христове!

Радуј се, почетку и темељу богословља!

Радуј се, откривење Божанских тајни!

Радуј се, примеру девствујућих и охрабрење к целомудрију!

Радуј се, брза помоћи и заштито свима вернима који прибегавају твоме заступништву!

Радуј се, Јоване апостоле, љубимче Христов и богослове!

Кондак 13.

О, преславни и свехвални апостоле и еванђелисте, љубимче Христов, возљубљени Јоване, својим свемоћним посредовањем код свемоћног Учитеља твог и нашег Владара и Господа, измоли нам сва временска и вечна блага, и хришћански крај живота нашег, да бисмо с тобом у насељу праведних, и са хорovima Анђела запевао Триипостасном Богу: Алилуја!

(Овај Кондак се чита трипут, а онда Икос 1. и Кондак 1.)

Молитва светом апостолу и еванђелисту ЈОВАНУ БОГОСЛОВУ

О, велики апостоле, громогласни еванђелисте, преизврсни богослове, недостижних откривења тајновидче, девствениче, и мили љубимче Христов Јоване, прими са својственим ти милосрђем нас грешне који прибегавамо твојој моћној заштити и покровитељству. Измоли у свемилосрдног човекољупца Христа и Бога нашег, који пред твојим очима проли Своју свескупочену крв за нас непотребне слуге Своје, да не помене безакоња наша, него да се смилује на нас, и да поступи са нама по милости Својој, да нам дарује душевно и телесно здравље, сваку благодат и изобиље, учећи нас да све то употребљавамо у славу твога Творца, Спаситеља и Бога нашег; и да по завршетку привременог живота избегнемо, свети апостоле, немилосрдна истјазавања која нас очекују на ваздушним митарствима, и да под твојим руководством и покровитељством стигнемо у небески Јерусалим, чију си славу ти видео у откривењу, а сада се наслађујеш оном радошћу која је обећана избраницима Божјим. О, велики Јоване, сачувај све градове и земље хришћанске, и све православне хришћане, од глади, помора, земљотреса, поплаве, пожара, покоља, најезде туђинаца и међусобног рата; избави нас од сваке невоље и напасти, и молитвама својим одврати од нас праведни гњев Божји, и измоли нам Његову милост. О, велики и недостижни Боже, Алфо и Омега, изворе и уворе вере наше! ево за молитвеног посредника свог ми Ти предлагемо Светог Јована, кога си Ти удостојио да путем неизрецивих откривења позна Тебе, неисказаног Бога: прими посредовање његово за нас пред Тобом, испуни молбе наше на славу Твоју; но сврх свега усаврши нас духовним савршенством, да бисмо уживали бесконачни живот у небеским

обитељима Твојим. О, небески Оче, Творче свега, свемоћни Царе! прстом Својим додирни срца наша, и она ће се као восак растопити и разлити пред Тобом, и земљана твар постаће духовна, у част и славу Оца и Сина и Светога Духа. Амин.